

Renkums Beekdal *natuurlijk beter!*

Extra geld voor Renkums Beekdal

De ministeries van LNV en VROM en de provincie trekken 3,9 miljoen euro extra uit voor het Renkums Beekdal. Het aankopen van de bedrijven op het industrieterrein aan de Beukenlaan kost meer dan in eerste instantie was begroot.

Bij de start van het project in 2003 is uitgegaan van geveltaxaties, verklaart projectmanager Kim Heezen van Dienst Landelijk Gebied (DLG). Dat wil zeggen dat vanaf de straat wordt ingeschat wat de aankoop zou gaan kosten. "Die taxaties zijn achteraf gezien te laag geweest."

Daar komt bij dat voor aanvang van het project de gemeente al een overeenkomst had met de firma Frentz over de aankoop van een deel van het terrein. Die overeenkomst werd in het project meegenomen, maar niet in de begroting.

Het was al eerder duidelijk dat het uitkopen van de ondernemers duurder was dan de 29 miljoen die daarvoor gereserveerd was, aldus Heezen. Voor sanering was echter 5,2 miljoen begroot en de dienst verwachtte daar wel wat van over te houden. Dit blijkt, nu de saneringskosten in beeld zijn, niet zo te zijn.

Archeologische waarden

Waar ooit Vredestein stond, vind je nu een bak met schone grond. Er moet

nog een vergunning komen om de grond af te kunnen voeren. Het zand zal straks deels worden verkocht en deels worden hergebruikt in het project. Het liep allemaal wat vertraging op, vertelt Heezen, omdat er een onderzoek moest komen naar archeologische waarden in de grond. Dat heeft niks opgeleverd.

Waar Frentz zijn onderneming had, is nu een betonnen vloer te zien. Onder de grond zitten nog de leidingen en er is vervuiling. Het zal straks, wanneer het saneringsplan is vastgesteld, samen met het met asbest vervuilde stukje grond van de gemeente worden gesaneerd.

De gebouwen aan de Hartensweg die leeg zijn, worden in het voorjaar ge-

sloopt, is de verwachting. De ondernemers die er nog zitten, worden op de hoogte gehouden, benadrukt Heezen.

Negentien bedrijven zaten er ooit op het industrieterrein. Van de laatste drie die nog niet zijn aangekocht, is er met twee mondelinge overeenstemming. Voor de verhuizing van de laatste onderneming lopen nog een aantal onderzoeken. "We hopen dat we er uitkomen", zegt Heezen.

Voor het Renkums Beekdal was tot nu toe 36 miljoen euro beschikbaar. De ministeries namen elk veertig procent van de kosten voor hun rekening, de provincie twintig procent. De bedoeling is dat het tekort volgens dezelfde verdeling gedekt zal worden.

Altijd bezig met veranderingen in een gebied

Zoveel geld voor zo'n klein stukje natuur, dat maakt de natuurontwikkeling op het bedrijventerrein in het Renkums Beekdal wel bijzonder, zegt Bram ten Bosch van de Dienst Landelijk Gebied (DLG). "Maar vooral ook dat je weet dat de veranderingen daar effect hebben op een enorm gebied. Je maakt een levensader van de uiterwaarden bij de Rijn tot ver op de Veluwe."

Dat stedelijke bebouwing plaatsmaakt voor natuur, dat is niet eerder voorgekomen, gaat de accountmanager verder. "Het is hoe dan ook een uniek project."

De DLG maakt deel uit van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Voorheen werd de dienst ingezet om ruilverkavelingen te organiseren, om de positie van de landbouw te verbeteren. In de jaren negentig kwam daar de taak bij de ecologische hoofdstructuur te realiseren.

Natuur, maar ook water en recreatie – bijvoorbeeld het ontwikkelen van fietspaden – kwamen op het bordje van DLG terecht.

De dienst organiseert, in opdracht van een overheid, in een bepaald gebied dat de juiste partijen om de tafel zitten, maakt plannen, zorgt voor de verdeling van het geld en maakt afspraken over de uitvoering.

Zo ook bij het Renkums Beekdal. Anders dan normaal, zegt Ten Bosch, gaat het hier om een klein gebied. "Meestal betreft het een groter terrein, van duizenden hectares."

In opdracht van de provincie zorgde DLG eerst dat er een samenwerkingsovereenkomst tot stand kwam tussen provincie, gemeente en de ministeries. DLG beheert het geld dat zij beschikbaar stelden. Vervolgens ging de dienst aan de slag met het verwerven van de bedrijven en het ontwikkelen van een plan voor het inrichten van het terrein voor de toekomst. "We maken een plan om te veranderen, zorgen dat het uitgevoerd wordt en gaan dan weer weg", vat Ten Bosch de werkzaamheden van DLG in zijn algemeenheid samen. In 2008 draagt de dienst het gebied over aan Staatsbosbeheer.

Taxateurs

Het aankopen van bedrijven zoals die aan de Beukenlaan zaten, was nieuw voor DLG. Normaal onderhandelt de dienst vooral met landbouwbedrijven. "Dan gaat het erom dat we een landbouwgebied aankopen omdat er een watergang of een fietspad moet komen. In dit geval hebben we gespecialiseerde taxateurs ingeschakeld. De prijs is anders, hoger. De bedrijven moeten naar locaties waar we anders niet mee bezig zijn. Er komt veel bij kijken." Ook de sloop en de sanering heeft meer voeten in de aarde. Het maakt een substantieel deel uit van de kosten. De bedrijven vertrekken ook niet tegelijk. "Je moet goed kijken naar de fasering."

Dat veel bedrijven niet zaten te springen om te verhuizen, is logisch, zegt Ten Bosch. "Wij zijn altijd bezig met veranderingen in een gebied en verandering roept nu eenmaal weerstand op. Er zijn mensen enthousiast, er zijn mensen die niet blij zijn."

"Bedrijven hebben er last van als ze wegmoeten, daar hebben we begrip voor", gaat hij verder. "En het is logisch dat je bij onderhandelingen je belang zo goed mogelijk verdedigt. Zowel de ondernemers als DLG hebben dat gedaan."

DLG hanteert regels over hoe iemand schadeloos gesteld moet worden. "Je kunt mensen die een verhuizing niet zien zitten, tegemoetkomen door te helpen een goede nieuwe plek te vinden."

Belastinggeld

Het is de morele verantwoordelijkheid van DLG, benadrukt Ten Bosch, om te zorgen dat belastinggeld – want daar bestaat het budget uit – zorgvuldig

wordt uitgegeven. “We kunnen niet met geld gaan strooien om boosheid weg te nemen.”

De dienst heeft weinig andere middelen om ondernemers tegemoet te komen. “We kunnen helpen een alter-

natieve plek te vinden en we kunnen ze extra tijd geven. Geld is geen optie. We willen niet dat er vragen in de Tweede Kamer komen als: is daar geld over de balk gesmeten.”

Het project is leuk om aan te werken,

merkt hij bij de verschillende medewerkers van DLG die direct bij het Beekdal betrokken zijn.

“Het vraagt om een eigen aanpak. Mensen voelen het als een voorrecht hiermee bezig te kunnen zijn.”

‘Voor mij is het goed geweest’

Koen Blees was een van de eerste ondernemers op het industrieterrein aan de Beukenlaan die werden uitgekocht. Hij zou naar Heteren met zijn schoonmaakbedrijf, maar verkocht de boel en is nu eigenaar van groothandel Groveko in Ede. “Ik was destijds niet blij met de plannen. Maar uiteindelijk is het voor mij alleen maar goed geweest.”

Op het industrieterrein in Ede blikt Blees terug op zijn jaren in Renkum. Als achtienjarige begon hij als glazenwasser. Hij kreeg steeds meer werk en uiteindelijk zat hij op het bedrijventerrein met tweehonderd mensen in dienst. Auto's met 'Blees Schoonmaakbedrijf' stonden bij flats van de woningstichting, bij de bibliotheek en ook werkte hij voor grotere bedrijven.

“Er was al eerder sprake van dat het terrein aan de Beukenlaan zou verdwijnen, maar vervolgens kwamen er juist plannen om meer industrie mogelijk te maken”, vertelt hij. Er werden nieuwe leidingen in de grond gelegd, er kwamen extra kavels. Tot ze asbest in de grond vonden en de boel werd stilgelegd. “We waren blij met de nieuwe kavels, het zou een opwaardering van het terrein en van ons bedrijf betekenen. En al die nieuwe bedrijven moesten natuurlijk ook schoon gemaakt worden. Meer klandizie dus. Maar opeens konden de bouwhekken en -keten weer weg. In plaats van nieuwbouw zou er natuur komen. Dat was wel het andere uiterste.” Er brak een periode van onzekerheid aan. “Dan ga je je afvragen: moet ik de boel nog opschilderen of niet. Tot ze kwamen praten. Tja, dan ben ik vrij simpel: als ik weg moet, moet ik weg. Ik was bereid vlot te onderhandelen.”

Bezinning

Aanvankelijk was het de bedoeling dat hij naar Heteren zou verhuizen. “Maar daar was ik niet echt blij mee. Toen het geld op de bank stond, kwam de bezinning. Ik ging denken: als ik ermee stop, ben ik binnen. Kan ik andere dingen doen, meer tijd met de kinderen doorbrengen.” Rond die tijd liep hij een keer binnen bij Groveko, destijds zijn leverancier. “De eigenaar zei: wat ga je nu doen. En van het ene kwam het andere. In 2004 heb ik het gekocht.” Zijn oude bedrijf werd overgenomen door een Amsterdamse onderneming.

Blees heeft nog wel binding met het oude terrein, hij woont bij dezelfde uiterwaarden. Qua woongenot is hij blij met de ontwikkelingen. “Ik wandel er iedere dag, rij er altijd langs. Nee,

ik mis het niet. En daar zat ik in een oud pand. Hier is het groter en met meer luxe.” Hij heeft niet zoveel mensen meer in dienst en is een stuk vrijer. “Voorheen was ik hele dagen aan het werk. Er was altijd wel wat. Nu heb ik de vrijheid mijn kinderen naar school te brengen, tussen de middag een boterham thuis te eten.”

Stroomversnelling

Blees is 31 jaar oud. Hij hechtte niet aan zijn oude bedrijf. En dat maakt dat hij het makkelijk van de hand kon doen, benadrukt hij. “Voor anderen kan het lastiger zijn.” Voor hem heeft de omvorming van de Beukenlaan tot natuur de zaak alleen maar in een stroomversnelling gebracht. “Misschien was ik er nog een jaar of vijf gebleven, maar vervolgens was ik toch weggegaan.”

Onthulling tegeltableau

Het tegeltableau dat uit het fabrieksgebouw van Vredestein aan de Beukenlaan komt, is voorlopig te bewonderen in het gemeentehuis in Oosterbeek. Bram ten Bosch van de Dienst Landelijk Gebied droeg het op 12 december officieel over aan de gemeente. Het tableau werd feestelijk onthuld.

Het gebouw van Vredestein is inmiddels gesloopt. De 123 glazen tegels van het tableau zijn bewaard gebleven, ze zijn een voor een van de ondergrond losgezaagd en vervolgens weer tot een geheel samengevoegd.

Het tableau heeft als titel 'Stantvastich is ghebleven mijn hert in thegenspoet.' Het is een historisch document dat herinnert aan de wederopbouw in Heveadorp. De rubberfabriek had ernstig te lijden van de Slag om Arnhem.

De arbeiders wilden hun dankbaarheid uitdrukken en vroegen in 1953 de Doorwerthse glazenier jonkheer Octave van Nispen tot Pannerden, tevens wethouder in de gemeente Renkum, een ontwerp te maken. Atelier 'de Doorwerth' voerde het werk uit. Het verbeeldt het vertrouwen in een betere toekomst na de oorlog.

De ondergrond bestaat uit melkglas, vervolgens is de voorstelling er met emailverf op geschilderd. De tegels zijn in de oven van de glazenier eenmaal gebakken. Het tableau verhuisde in

Wethouder Nico Peek en Bram ten Bosch, DLG tijdens de overdracht van het tegeltableau.

1978 van Heveadorp naar Renkum, waar het in de fabriek hing tot de sloop. Het werk blijft in het gemeentehuis han-

gen tot er een betere bestemming is gevonden. Het glas is te kwetsbaar om buiten te hangen.

Colofon

Deze Nieuwsbrief is een uitgave van de Stuurgroep Renkums Beekdal waarin vertegenwoordigd zijn:

- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
- Gemeente Renkum
- Provincie Gelderland

Secretariaat:

Provincie Gelderland,
Afdeling Landelijk Gebied,
Postbus 9090,
6800 GX Arnhem
T (026) 359 95 05
h.boersma@prv.gelderland.nl

Meer informatie:

www.renkumsbeekdal.nl

Tekst:

Monique Bloeme

Basis-layout:

Kees de Bruijn

Foto's: Marco Vellinga, Paul Lagro en gemeente Renkum

Druk en Layout:

Provincie Gelderland
maart 2007

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

VROM

provincie
Gelderland

ieder jaargetijde anders